

T.C.
YATAĞAN KAYMAKAMLIĞI
İlçe Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : 59114549-153-E.1713
Konu : Şehir içi ve Şehirlerarası
Yolcu Taşımacılığı

ÇOK ACELE
02/06/2020

MUĞLA TİCARET ODASI YATAĞAN TEMSİLCİLİĞİ

İlgi : 02.06.2020 tarihli ve 53747121-153/8954 sayılı yazı.

Valiliğimiz İl Yazı İşleri Müdürlüğünün ilgi yazısıyla Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda; salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve salgının/bulaşın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla birçok tedbir kararı alınarak uygulamaya geçirildiği bildirilmiş olup, ilgi yazı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Bu kapsamda ilgi yazı ve ekleri içeriklerine göre hareket edilerek Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27 inci ve 72 inci Maddeleri uyarınca gerekli kararların ivedilikle alınması, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi ve mağduriyete neden olunmaması, alınan kararlara uymayan vatandaşlara Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 282 inci Maddesi gereğince idari para cezası verilmesi, aykırılığın durumuna göre Kanunun ilgili maddeleri gereğince işlem yapılması, konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 195 inci Maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılması hususunda;

Bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Hayrettin ÇİÇEK
Kaymakam

Ek: İlgi yazı ve ekleri (11 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

YATAĞAN BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
YATAĞAN İLÇE EMNİYET
MÜDÜRLÜĞÜNE

Bilgi:

ADALET BAKANLIĞINA
(Yatağan Cumhuriyet Başsavcılığı)

02 06 20
Ayşe DEMİRTAŞ
Büro Personeli

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (BCvS5u-ze4juA-+HdyUj-FN9GEK-wfYsXGd+) kodunu yazınız.

YATAĞAN İLÇE JANDARMA
KOMUTANLIĞINA
YATAĞAN GENÇLİK VE SPOR İLÇE
MÜDÜRLÜĞÜNE
YATAĞAN İLÇE MİLLİ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜNE
YATAĞAN İLÇE SAĞLIK
MÜDÜRLÜĞÜNE
YATAĞAN İLÇE TARIM VE ORMAN
MÜDÜRLÜĞÜNE
YATAĞAN VERGİ DAİRESİ
MÜDÜRLÜĞÜNE
YATAĞAN MALMÜDÜRLÜĞÜNE
YATAĞAN SOSYAL YARDIMLAŞMA VE
DAYANIŞMA VAKFI BAŞKANLIĞI
MUĞLA TİCARET ODASI YATAĞAN
TEMSİLCİLİĞİ
YATAĞAN ESNAF VE SANATKARLAR
ODASI
YATAĞAN ŞOFÖRLER
OTOMOBİLCİLER VE NAKLİYECİLER
ESNAF ODASI BAŞKANLIĞINA

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (BCvS5u-ze4j uA-+HdyUj-FN9GEK-wfYsXGd+) kodunu yazınız.

Atatürk Caddesi Hükümet Konağı No:3
Telefon No: (252)572 20 02 Dahili: 6 Faks No: (252)572 51 14
e-Posta: yatagan@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: www.icisleri.gov.tr

Bilgi için: Ayşe DEMİRTAŞ
Büro Personeli
Telefon No:

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : 53747121-153-E.8954
Konu : Şehiriçi ve Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı

ÇOK ACELE
02/06/2020

Yatağan Kaymakamlığına

- İlgi : a) İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 23.03.2020 tarihli ve 5823 sayılı Genelgesi.
b) İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 26.03.2020 tarihli ve 5899 sayılı Genelgesi.
c) İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 01.06.2020 tarihli ve 8567 sayılı Genelgesi.

Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda; salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve salgının/bulaşın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla birçok tedbir kararı alınarak uygulamaya geçirilmiştir.

Bakanlığımızın ilgi (a) genelgesi ile tüm şehiriçi çalışan toplu taşıma araçlarında araç ruhsatında belirtilen yolcu taşıma kapasitesinin %50'si oranında yolcu kabul edileceği ve araç içindeki yolcuların oturma şeklinin yolcuların birbirleriyle temasını engelleyecek şekilde olacağı, ilgi (b) genelgesinde personel ve işçi servislerinin de bu kurala tabi olmaları yönünde talimat verilmiştir.

Gelinen aşamada kontrollü sosyal hayat sürecine geçilmiş ve Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu tarafından Ek 1'deki "**Kent İçi Ulaşım Araçları (Minibüsler, Dolmuşlar, Halk Otobüsleri, Belediye Otobüsleri ve Diğerleri)** ile ilgili alınması gereken önlemler", Ek 2'deki "**Personel Servis Araçlarıyla İlgili Alınması Gereken Önlemler**", ve Ek 3'deki "**Karayolu Taşımacılığı, Demiryolu Taşımacılığı, Denizyolu Yolcu Taşımacılığı ile İlgili Alınması Gereken Önlemler**" adıyla şehiriçi ve şehirlerarası yolcu taşımacılığına ilişkin rehberler yayınlanmıştır.

Bu kapsamda;

a) Bakanlığımız ilgi (a) Genelgesi ile tüm şehir içi çalışan toplu taşıma araçlarında ve personel servislerinde araç ruhsatında belirtilen yolcu taşıma kapasitesinin %50'si oranında yolcu kabul edileceği yönündeki talimatımızın yürürlükten kaldırılması,

b) Şehiriçi ve şehirlerarası yolcu taşımacılığında uygulamanın Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu tarafından hazırlanan ekte gönderilen rehberler doğrultusunda gerçekleştirilmesi,

c) Ek-1'deki Kent İçi Ulaşım Araçları (Minibüsler, Dolmuşlar, Halk Otobüsleri, Belediye Otobüsleri ve Diğerleri) ile İlgili Alınması Gereken Önlemlerin "14.2-Yolcular İçin

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (Tbb2Xq-nWXWp3-hSChYu-a6aM1c-vs4VMaFI) kodunu yazınız.

Muğla Valiliği
Telefon No: (252)214 12 34 Faks No: (252)214 11 62
e-Posta: İnternet Adresi: www.icisleri.gov.tr

Bilgi için: İnci ŞENGÜN
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:

Belgenin Aslı
Elektronik İmzalıdır.
02/06/2020
Sağlar KOZCU
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Alınması Gereken Önlemler" başlıklı kısmının 4 üncü fıkrasının "Araçlara koltuk sayısı kadar müşteri alınabilir, ayakta yolcu alınmamalıdır. Karşılıklı dörtlü koltukların iki koltuğu kullanılmalı, yüz yüze gelinmeyecek şekilde çapraz olarak oturulmalıdır. Farklı özelliği veya niteliği olan diğer araçlarda oturma kuralları ve sosyal mesafeye göre düzenleme yapılmalıdır." hükmünün uygulanması kapsamında madde metnindeki "Farklı özelliği veya niteliği olan diğer araçlarda oturma kuralları ve sosyal mesafeye göre düzenleme yapılmalıdır." istisnasına ilişkin uygulamanın ise il/ilçelerdeki toplu taşıma hatlarının niteliği (metro, metrobüs, tramvay vb.), toplu taşıma için kullanılan araçlarının niteliği (ayakta ve oturarak yolcu taşıma kapasiteleri), ayakta yolcu taşımaya uygun araçların toplam taşımadaki oranı ve benzeri hususlar göz önünde bulundurularak ayakta yolcu taşınıp taşınamayacağı, ayakta yolcu taşıma ağırlıklı toplu taşıma araçlarında (metro, metrobüs, körüklü otobüs vb.) güvenli mesafe kurallarına uymak koşulu hangi oranda/sayıda ayakta yolcu alınabileceğinin İl ve İlçe Hıfzıssıhha Kurullarınca alınacak kararlar ve konulacak kurallar doğrultusunda belirlenmesi gerektiği Bakanlığımız İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nün ilgi (c) yazısında bildirilmiştir.

Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27 inci ve 72 inci maddeleri uyarınca gerekli kararların ivedilikle alınması, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi ve mağduriyete neden olunmaması, alınan kararlara uymayan vatandaşlara Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 282 inci maddesi gereğince idari para cezası verilmesi, aykırılığın durumuna göre Kanunun ilgili maddeleri gereğince işlem yapılması, konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 195 inci maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılması hususunda;

Bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Esengül CİVELEK
Vali

Ek:

- 1- İlgi (c) Genelge.
- 2- Ek-1
- 3- Ek-2
- 4- Ek-3

Dağıtım:

Gereği:

Vali Yardımcıları
Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığına
Kaymakamlıklar
Muğla İl Jandarma Komutanlığı
Muğla İl Emniyet Müdürlüğüne
Marmaris Sahil Güvenlik Güney Ege Grup
Komutanlığı
Muğla Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler
İl Müdürlüğü
Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne
Muğla Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne

Bilgi:

Muğla Cumhuriyet Başsavcılığına

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (Ibb2Xq-nWXWp3-hSChYu-a6aM1c-vS4VMaFI) kodunu yazınız.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : 89780865-153-E.8558
Konu : Şehir Giriş-Çıkış Seyahat Kısıtlamaları

ÇOK ACELE
30/05/2020

- İlgi : a) 28.03.2020 tarihli ve 6009/6010 sayılı Genelgelerimiz.
b) 03.04.2020 tarihli ve 6235 sayılı Genelgemiz.
c) 19.05.2020 tarihli ve 8180 sayılı Genelgemiz.
ç) 20.05.2020 tarihli ve 8206 sayılı Genelgemiz.
d) 29.05.2020 tarihli ve 8483 sayılı Genelgemiz.

Tüm dünyada devam eden ve fiziksel temas, solunum vb. yollarla çok hızlı bir şekilde bulaşarak enfekte olan insan sayısını hızla arttıran Koronavirüs (Covid-19) salgınının, halk sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetebilmek için sosyal hareketliliği azaltarak virüsün yayılım hızı ve alanını düşürmek amacı ile çeşitli önlemler alınarak uygulamaya konulmuştur.

İlgi (b) Genelgemiz ile sosyal hareketliliği ve insanlar arası teması azaltarak sosyal izolasyonu sağlamak amacıyla Büyükşehir statüsündeki 30 ilimiz ile Zonguldak iline kara, hava ve deniz yoluyla yapılacak tüm giriş/çıkışlar 15 gün süreyle sınırlandırılmış/yasaklanmış ve ilgi (c) Genelgemiz ile bahse konu kısıtlamanın süresi Ankara, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Sakarya, Samsun, Van ve Zonguldak illerimizde 03.06.2020 Çarşamba günü saat 24.00'a kadar uzatılmıştı.

Gelinen noktada 28.05.2020 Perşembe günü Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında toplanan Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde büyükşehir statüsündeki 14 ilimiz ile Zonguldak iline giriş/çıkış kısıtlamasına yönelik alınan/alınacak tedbirler değerlendirilerek 15 ilimizde giriş-çıkış kısıtlaması uygulamasının Bilim Kurulunun önerileri doğrultusunda 31.05.2020 Pazar günü saat 24:00'dan sonra sonlandırılması; şehirlerarası toplu ulaşım araçları ile yapılacak seyahatlerde (uçak, tren, otobüs vb.) Hayat Eve Sığar (HES) uygulaması üzerinden kod alındıktan sonra biletlemelerin yapılması hususları değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda,

1- Şehirlerarası toplu ulaşım araçları yapılacak seyahatlerde (otobüs, uçak) seyahat izin belgesi alma zorunluluğunu düzenleyen ilgi (a) Genelgelerimizin yürürlükten kaldırılması ve şehirlerarası toplu ulaşım araçları ile yapılacak seyahatlerde (uçak, tren, otobüs vb.) Hayat Eve Sığar (HES) uygulaması üzerinden kod alındıktan sonra biletlemelerin yapılması,

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (V2YKwq-/XUAv+-9SjCe+-n6e7k6-G7mHbFMT) kodunu yazınız.

2- Büyükşehir statüsündeki Ankara, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Sakarya, Samsun, Van illeri ile Zonguldak ili olmak üzere toplam 15 ilimizde ilgi (c) Genelgemiz kapsamında uygulanan şehir giriş-çıkış kısıtlamasının 31.05.2020 Pazar günü saat 24:00'dan sonra sonlandırılması,

3-65 yaş ve üzeri vatandaşlarımızın ilgi (ç) Genelgede düzenlenen Seyahat İzin Belgesi almaları ve gidecekleri illerden en az bir ay boyunca dönmek şartı ile tek yönlü olarak seyahat edebilmeleri uygulamasına devam edilmesi,

4-Sokağa çıkma kısıtlaması devam eden 18 yaş ve altı çocuklarımız ve gençlerimizin yanlarında veli/vasisinin bulunması şartı ile (veli/vasi olan 65 yaş ve üzeri olan vatandaşlarımız hariç) Seyahat İzin Belgesi almaksızın şehir içi ve şehirlerarası yolculuk yapabilmeleri,

Kararlaştırılmıştır.

Vali/kaymakamlarca yukarıda belirtilen hususlara ilişkin İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi ile Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27 nci ve 72 nci maddeleri uyarınca gerekli kararların ivedilikle alınması, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi ve mağduriyete neden olunmaması, alınan kararlara uymayan vatandaşlara Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 282 nci maddesi gereğince idari para cezası verilmesi, aykırılığın durumuna göre Kanunun ilgili maddeleri gereğince işlem yapılması, konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 195 inci maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılması hususunda;

Bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

Dağıtım:

Gereği:

81 İL VALİLİĞİNE
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞINA
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Bilgi:

CUMHURBAŞKANLIĞINA
ADALET BAKANLIĞINA
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL
HİZMETLER BAKANLIĞINA
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞINA
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞINA
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞINA
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞINA
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINA
HAZINE VE MALİYE BAKANLIĞINA
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞINA
SAĞLIK BAKANLIĞINA
SANAYİ VE TEKNOLOJİ

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (V2YKwq-/XUAv+-9SjCe+-n6e7k6-G7mHbFMT) kodunu yazınız.

Kavaklıdere Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:191 Çankaya/Ankara 06680
Telefon No: (312)422 42 83 Dahili: 4283 - 4285 Faks No: (312)417 93 86
e-Posta: syb@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi>

Bilgi için: Ömer Faruk ABAY
İçişleri Uzmanı
Telefon No:

28. PERSONEL SERVİS ARAÇLARIYLA İLGİLİ ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Servisler toplu ulaşım araçları olduğu için COVID-19 salgınının yayılması açısından özellik arz eder. Servis şoförleri işveren tarafından COVID -19 hakkında bilgilendirilmelidir Araç içine COVID-19 ile ilgili uyulması gereken kurallar görünür bir şekilde asılmalı ve şoför ve yolcuların bu kurallara uyması sağlanmalıdır. Araçlarda giriş kapısının yanına el antiseptiği konulmalıdır.

Aşağıdaki önlemler alınmalıdır;

28.1. Şoförler İçin Alınması Gereken Önlemler

- » Servis şoförleri, kişisel hijyen kurallarına uygun şekilde hareket etmeli ve aracın içinde mutlaka tıbbi maske kullanmalıdır.
- » Maskeler nemlendiğinde değiştirilmelidir. Maskeler çıkarılırken lastiklerinden tutulmalı, maskelerin dış yüzeyine dokunulmamalı, yeni maske yine lastiklerinden tutularak takılmalıdır. Kullanılmış maskeler ağız bağlı çöp torbasına atılmalıdır. Maske değiştirme söz konusu ise el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Mümkünse servisin şoför koltuğu yolculardan uygun malzeme ile ayrılmalıdır.

28.2. Yolcular İçin Alınması Gereken Önlemler

- » Yolcular servise binerken ve inerken sosyal mesafe (>1 metre) kuralına uygun davranmalıdır. Sosyal mesafe kuralının bozulmaması için önlemler alınmalıdır.
- » Yolcular, servise binmeden el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya kullanmalıdır.
- » COVID-19 ile uyumlu belirtileri (ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı vb.) olantının tıbbi maske takması sağlanmalı, servise alınmamalı ve işveren bilgilendirilerek sağlık merkezine yönlendirilmelidir.
- » Servise binen tüm yolcular maske takmalı ve yolculuk boyunca çıkarmamalıdır.
- » Servise binen yolcular servise alınma sıralarına göre cam kenarlarından başlanarak, arkadan öne doğru, her gün aynı koltuklara oturtulmalıdır.
- » Servislerde koltuk numarası verilerek oturma listesi oluşturulmalı, bu liste serviste görünür bir yerde asılı olmalıdır.

- » Damlacık oluşturmaması nedeniyle servis içinde konuşulmamalı ve bağırılmamalıdır.
- » Serviste bir mecburiyet olmadıkça su dahil içecek ve yiyecek kullanılmamalıdır.

28.3. Servislerde Havalandırma, Temizlik ve Dezenfeksiyon

- » Klimanın iç hava sirkülasyon düğmesi kapalı olmalıdır.
- » Servis araçlarının klima hava filtre bakımı düzenli olarak yapılmalıdır.
- » Servislerde pencereler uygun olan her fırsatta açılarak servisin iç havasının temizlenmesi sağlanmalıdır.
- » Servisin genel iç temizliği gün sonunda su ve deterjan ile yapılmalıdır. Servisin temizliği yapılırken eldiven takılmalı, temizlik süresince eller yüze temas etmemeli ve temizlik bitiminde eldivenler kapaklı çöp kutularına ya da çöp torbalarına atılmalıdır.
- » Aracın iç yüzeyi su ve deterjanlı bez kullanılarak silinmelidir.
- » Her servis turu tamamlandıktan sonra sık dokunulan yüzeyler (kapı kolları, kol dayama/kolçaklar, tutacaklar, cam açma düğmeleri, emniyet kemeri tokaları) önce su ve deterjanlı bezle silinmeli, daha sonra da 1/100 oranında sulandırılmış çamaşır suyu veya %70'lik alkol ile dezenfekte edilmelidir. Bu amaçla Sağlık Bakanlığı ruhsatlı dezenfektanlar da kullanılabilir. Temizlik yolcu olmadığı durumlarda yapılmalı ve sonrasında bir dakika beklenip havalandırılmalıdır.

32. KARAYOLU TAŞIMACILIĞI, DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI, DENİZYOLU YOLCU TAŞIMACILIĞI İLE İLGİLİ ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Ülkemizde COVID-19 salgınının kontrolünde yeni normal dönem kapsamında karayolu, demiryolu, deniz ve havayolu yolcu taşımacılığı ile ilgili alınması gereken önlemler şöyledir:

32.1. Alınması Gereken Genel Önlemler

- » Araç içine COVID-19 ile ilgili uyulması gereken kurallar görünür bir şekilde asılmalı ve aracı kullananlar ve yolcuların bu kurallara uyması sağlanmalıdır. Terminaller ve araçlarda COVID-19 ile ilgili önlemlere ait anonslar yapılmalıdır.
- » Araçlarda giriş kapısının yanına el antiseptiği konulmalıdır.
- » Çalışan personelin COVID-19'un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Personeller ile kaygıları, korkuları ve duyguları hakkında konuşulmalı ve personeller rahatlatılmalıdır.
- » Bilet satış ofislerinde, yazıhanelerde, yönetimde çalışan personellerle eğer mümkünse yüz yüze toplantılar veya etkinlikler sınırlandırılmalı yerlerine telekonferanslar veya çevirim içi etkinlikler konulmalı, yüz yüze toplantılar veya etkinlikler yapılacaksa da daha az sayıda kişinin katılımı sağlanmalıdır.
- » Terminaller, metro istasyonları, limanlar vb alanlardaki kafe ve restoranlarda T.C. Sağlık Bakanlığının "COVID-19 kapsamında kafe ve restoranlarda alınacaklar önlemler" rehberinde bulunan kurallara uyulmalıdır.
- » Bu araçlara binmeden görünür bir yere asılmış olan, içeride uyulması beklenen kuralları açıklayan bilgilendirme okunmalı ve belirtilen kurallara uyulmalıdır. Bu bilgilendirme içerisinde ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı gibi belirtileri ile COVID-19 temaslı olan ve COVID-19 tanısı alan personel ve yolcuların binmemeleri uyarısı yer almalıdır.
- » Araçlara biniş, iniş ve yolculuk süresince maske kullanımı sağlanmalıdır.
- » Yolculuk süresince ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı belirtileri gelişen çalışanlar diğer personelden ve varsa yolculardan ayrı bir bölümde izolasyona alınmalı ve tıbbi maske takılarak COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.
- » COVID-19 şikayetleri olan, tanısı ve tedavisi tamamlanan veya temaslı olan çalışanlar Sağlık Bakanlığı COVID-19 Rehberindeki kurallara göre

yönetilmelidir. (<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr>)

- » Seyahatten dönüşte COVID-19 belirtileri açısından kendilerini takip etmeli ve bu süreçte herhangi bir belirti çıktığında Sağlık Bakanlığı Rehberleri takip edilmelidir. (<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr>)

32.2. Ortam Düzenlenmesi, Temizlenmesi, Dezenfeksiyonu, Havalandırılması ile İlgili Önlemler

- » Tüm araçlarda şüpheli COVID-19 vakaları için koltuk ayrılmalıdır. Örn. Uzun mesafeye gidecek yolcu otobüslerinde en arka sıra, trenlerde orta vagona arka iki sıra (veya kapalı olan yemek vagonları bu amaçla kullanılabilir) vb.
- » Bu araçlarda her gün düzenli olarak temizlik yapılmalıdır. Sık kullanılan alan ve malzemeler daha sık temizlenmelidir. Araçların temizliği yolcu kullanımlarından sonra, diğer yolculara hizmet vermeden önce, sefer aralarında uygun şekilde yapılmalıdır.
- » Temizlikte özellikle sık dokunulan yüzeylerin (merdiven tırabzanları, korkuluk, kapı kolları, masa yüzeyleri, tutunma yerleri vb.) temizliğine dikkat edilmelidir.
- » Ulaşım araçları için üretici firmanın önerdiği deterjan ve dezenfektanlar var ise bunlar da temizlikte kullanılabilir.
- » Eğer özel bir öneri yok ise bu amaçla, su ve deterjanla temizlik sonrası dezenfeksiyon için 1/100 sulandırılmış (5 litre suya 1/2 çay bardağı) çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılabilir. Klor bileşikleri yüzeylerde korozyon oluşturabilir. Dayanıklı yüzeyler için kullanılması önerilen bir dezenfektandır. Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.
- » T.C. Sağlık Bakanlığı onaylı dezenfektanlar kullanılabilir
- » Klor bileşiklerinin uygun olmadığı dijital aletler, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri %70'lik alkolle silinerek dezenfeksiyon sağlanmalıdır.
- » Temizlik bezleri kullanım alanına göre ayrılmalı ve her kullanım sonrası uygun şekilde temizlenmelidir. Yıkatabilen, tekrar kullanılan temizlik malzemelerinin 60°C'de yıkanması önerilir.
- » Temizlik yapan personelin tıbbi maske ve eldiven kullanması sağlanmalıdır. Temizlik sonrasında personel maske ve eldivenlerini çıkarıp çöp kutusuna atmalı, ellerini en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkamalıdır.
- » Mola yerleri, istasyonlar, dinlenme tesisleri vb. yerlerdeki tuvaletlere ve

araçta bulunan tuvaletlere el yıkama ve maske kullanımı ile ilgili afişler asılmalıdır. Tuvaletlere tek kullanımlık kâğıt havlu ve tuvalet kâğıdı konulmalıdır. Tuvalet ve lavabo girişlerinde el antiseptiği bulunmalıdır. Kapı kolları ile temas etmeden önce ve sonra el antiseptiği kullanılmalıdır. Tuvaletlerde sıvı sabun bulundurulmalı ve devamlılığı sağlanmalıdır. Antiseptik içeren sabuna gerek yoktur.

- » Kusma, kanama vb. gibi durumlar nedeniyle yüzeylerin kan ya da vücut sıvısı ile kontaminasyonu durumunda eldiven takılarak kâğıt havlu ile kirliliği yüzey temizlendikten sonra 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu dökülerek 5 dakika beklenmelidir. Daha sonra kirlenen yüzey paspaslanmalıdır. Kullanılan eldiven, kâğıt havlu veya bezler çift poşetlenerek atık kutusuna atılmalıdır. Çamaşır suyundan etkilenebilecek yüzeylerde eldiven takılarak kâğıt havlu ile kirliliği yüzey temizlendikten sonra %70'lik alkol dökülüp en az 1 dakika kuruması beklendikten sonra rutin temizlik yapılmalıdır.
- » Mümkünse seyahat sürecinde de araçta pencereler açılarak havalandırılmalıdır.
- » Dış ortamdan temiz hava alan havalandırma sistemleri kullanılmalı, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır. Araç içi sık sık havalandırılmalıdır.
- » Araçlar yolcu kullanımlarından sonra diğer yolculara hizmet verilmeden önce sefer aralarında uygun bir şekilde temiz hava ile havalandırılmalıdır.
- » Ayrıca şehirler arası otobüs, tren vb. yolculuklarda daha sık mola verilerek otobüsün 15 dakika havalandırılması sağlanabilir.
- » Otobüslerde yedek şoförlerin uyuma alanının havalandırması her şoför değişimi öncesi 15 dakika temiz hava akımı sağlayacak şekilde yapılmalıdır. Bu alan su ve sabun/deterjanla temizlenmeli ve havalandırıldıktan sonra kullanılmalıdır. Burada kullanılan malzeme kişiye özel olmalıdır.
- » Bilet satışı veya ulaşım kartı bakiye yüklemesi için mümkünse mobil uygulamalar veya kredi kartları kullanılmalıdır. Yolcular ödeme terminalini kullanır ve dokunurlarsa hemen arkasından %70'lik alkol ile temizlenmelidir.

32.3. Çalışanlara Yönelik Alınması Gereken Önlemler

- » COVID-19 temaslı takibinin yapılabilmesi için çalışanların çalışma düzenleri kaydedilmelidir.
- » Çalışanların el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. El hijyenini sağlamak

için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.

- » Çalışanlar (yardımcı personel, muavin vb.) kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmeli, değiştirilmesi öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Eldiven kullanımı yabancı güveni, hissi oluşturarak COVID-19 bulaşma riskini arttırabileceği için kullanılmamalıdır.
- » Makinist, şoför, kaptan gibi aracı kullanan çalışanlar araca biniş ve inişlerinde maske takmalıdır. Seyahat sürecinde araçta oturdukları alan yolculardan ayrı ise maske takmayabilirler. Araç sürücüleri, trenlerde makinist odası, otobüslerde şoför mahallini yolculardan ayıran şeffaf bir ayırım/bariyer (görüntüyü etkilemeyen, kaza durumunda kişiye zarar vermeyen malzemedir, acil bir durumda diğer personelin şoförle irtibatını sağlayacak fermuarlı, naylon vb. benzeri bir malzeme) vb. olursa bulaşma riski olmayacağından maske takmayabilirler.
- » Çalışanlar araca bindiklerinde alkol bazlı el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya kullanmalıdır.
- » Çalışanlar dinlenme zamanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmayı sürdürmelidir.

32.4. Yolculara Yönelik Alınması Gereken Önlemler

- » COVID-19 temaslı takibinin yapılabilmesi için şehirler arası seyahatlerde yolcuların isimleri, iletişim bilgileri kaydedilmelidir.
- » Terminallerde, metro istasyonlarında, peronlarda vb yolcular, aralarında sosyal mesafe kurallarına dikkat ederek (en az 1 metre aralıklarla) düzenli sıra oluşturmalıdır. Kalabalık oluşturmamaya özen gösterilmelidir.
- » Yolcular, araca sıra ile sosyal mesafe kurallarına (en az 1 metre) uyarak binmelidir ve araç içerisinde sosyal mesafe kurallarına uymaya özen göstermelidir.
- » Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı belirtileri olan, COVID-19 tanısı alan veya temaslı olan araca alınmamalıdır. Tıbbi maske takılarak sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.
- » El hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği

kullanılmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.

- » Yolcular seyahat boyunca kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmeli, değiştirilmesi öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Yolcular araca bindiklerinde alkol bazlı el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya kullanılmalıdır.
- » Oturma düzeni genel olarak kişiler arasında en az 1 metre mesafe olacak şekilde yapılmalıdır. Oturma düzeni yüz yüze gelecek şekilde karşılıklı olmamalı, çapraz oturma olmalıdır. Tekli koltuk ve koridordan sonra ikili koltuk olan araçlarda tekli koltuğa bir kişi, ikili koltuğa pencere kenarına bir kişi oturması sağlanarak sosyal mesafe korunmalıdır.
- » 4 kişilik kompartmanlarda ve pullman bölümlerinde anne, baba ve çocuklardan oluşan ailenin bir arada oturmasına müsaade edilir. Aynı hanede yaşayan erişkin kişiler ise sosyal mesafe korunarak 2 kişi olacak şekilde yolculuk edebilir. Diğer durumlarda kompartmanlarda tek kişi yolculuk etmelidir.
- » Bakıma ihtiyacı olan kişilerin ve çocukların aileleri ile seyahati sırasında sosyal mesafe şartı aranmamalıdır.
- » Yolcuların çalışanlarla temasının minimum olmasına özen gösterilmelidir.
- » Kısa süreli (2 saat) seyahatlerde su dışında bir şey yeme içme yapılmamalıdır.
- » Trenlerde yemek vagonu kapalı olmalıdır.
- » Uzun seyahatlerde (2 saatin üzerinde) ambalajlı kumanya şeklinde yiyecek içecek servisi yapılabilir. Su/çay/kahve içilirken, maske çıkarılacağı için mesafe en az 1 metre olacak şekilde (tercihen 2 metre) oturma ve/veya yeme-içme düzenlemesi yapılmalıdır. Yeme içme öncesi ve sonrası kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına imkan veren düzenlemeler yapılmalıdır. Baharat, kürdan, tuz, kaşık, çatal, bıçak, bardak vb. malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunulması sağlanmalıdır. İkramların dağıtımı sırasında kişisel hijyen kurallarına uyulmalı ve maske takılmalıdır.
- » Yolcular birbirine yiyecek içecek ikramı yapmamalıdır.
- » Kutaklık dağıtımı yapılacaksa kişiye özel olmalı ya da yolcular kendilerine ait kulaklıkları getirmelidir.